П Л А Н
за
бъдещо развитие на ДДЛРГ ”Констанца Ляпчева”
град Долна баня

Настоящият план е изготвен съгласно Приложение №3 от Наредбата за критериите и стандартите на социални услуги за деца стандарт №1, т.6 Директорът на специализираната институция трябва да изготви план за бъдещото развитие на услугата .

Преглед на националната политика:

Държавната политика за развитие на ефективна система за грижи за децата, в която се отдава приоритет на детето и неговите права има за основа ратифицираната Конвенция за правата на детето на ООН и Закона за закрила на детето. Основен принцип на закона е правото на всяко детето да расте в семейна среда и да развива цялостния си потенциал. Институционалната грижа за деца остава, като крайна мярка и последна алтернатива. Повишава се ролята на местната власт за провеждане на реформата в това направление. Необходимо е да се развият нови услуги, алтернативни на институционалните, които да подкрепят децата и семействата в риск. Основна роля в планирането на социалните услуги за деца и семейства се възлага на местната комисия по закрила на детето.

Националното проучване на Държавната агенция за закрила на детето, показва, че повече от 80% от децата, намиращи се в специализирани институции, имат семейство и са настанени поради невъзможност да бъдат отглеждани в семейна или близка до семейната среда.

Основните фактори, които обуславят настаняването на децата от семейства в неравностойно социално положение в специализирани институции, са трудностите, които те срещат при отглеждането им (икономически, психологически, социални), съчетани с липсата на достатъчно алтернативни на институционалната грижа услуги. Тези данни показват необходимостта от съответни превантивни и подпомагащи политики с цел ограничаване на риска “бедност”, както и необходимостта от нови гъвкави форми за социални услуги и подкрепа на семейството като основен фактор за развитие на детето.

В републикански мащаб започна разкриването на нови социални услуги ,които ще доведат до по- добри условия за отглеждане на деца т.е услуги от резидентен тип с малък брой деца в тях,както и

изпълнение на проект „Дом за всяко дете” за развитие на приемната грижа. Резултатите от анализите на рисковите групи деца в различните общини и свързаните с тях потребности от развитие на конкретни социални услуги са заложени в общинската програма за закрила на детето в община Долна баня .

Съгласно Доклад на ДАЗД от 2006 година ДДЛРГ ”Констанца Ляпчева”предстои да бъде реформиран,което налага необходимостта от разширяване на социалните услуги за децата , настанени в ДДЛРГ и предлагане на алтернативни форми за рехабилитация ,интеграция и професионална ориентация.

Популярно е разбирането от страна на родителите, че дома представляват “детска градина”, “пансион”, “занималня” или възможност за материално подпомагане на семейството чрез осигуряване на безплатна храна, дрехи, лагери, учебни помагала и др. за децата. Така създадената възможност за отглеждане на децата устройва родителите и те не желаят да променят положението. Последното се отнася и до голяма степен от настанените в дома деца, които учат в горен курс и желаят да ползват “придобивките” на деца, настанени в институция.

От друга страна децата отглеждани в институция развиват свои собствени структури вътре в самия дом, със строго структурирано всекидневие, с определени часове за хранене, игра, учене и сън. В община Долна баня към момента се очертава рискова група от деца и семейства, нуждаещи се от социални услуги: в нея се включват деца от:

- деца от социално слаби семейства
- деца от непълнолетни семейства
- деца от многодетни семейства
- деца на родители с увреждания
- деца на родители ,обявени в неизвестност

Основните проблеми на деца в неравностойно социално положение, особено на безработни родители са свързани с ниски доходи и липсата на финансови средства в тези семейства. Почти всички деца от тази група живеят при лоши битови условия. Доходите на родителите са предимно от социални помощи и крайно недостатъчни, за задоволяване на елементарни човешки потребности. В по-голямата си част тези семейства са от ромски произход. Поради сериозните материални затруднения в много от тези семейства е нарушен и социално-психологическия климат. Болни, самотни и безработни родители преодоляват по-трудно кризата. Най-често

потърпевши от тази ситуация са децата. Те нямат възможност да посещават детски заведения, при ромските деца липсва до голяма степен мотивация за учене и образование. Ниската социална компетентност и неспособността им да разпределят бюджета си обуславят невъзможността да се планира бъдещето на децата. Все още съществува риск за децата от попадане в институция, на улицата, от напускане на образователната система.

Особено характерно е ранното майчинство сред ромското население. В повечето от случаите, децата не са припознати от бащите умишлено, за ползване на социални придобивки като самотни майки. Рискът от изоставяне на тези деца е голям, което обуславя и необходимостта от сексуална просвета и семейно планиране.

През последните години техният брой е относително постоянен, което показва, че предоставянето на универсални помощи не е достатъчно, за да се решат проблемите на децата в тези семейства. Необходимо е предоставянето на целеви социални услуги, адекватни на потребностите на тези уязвими социални групи.

Целева група:

Капацитетът на ДДЛРГ”Констанца Ляпчева” е 40 деца, разпределението на които през планирания етап е в социални услуги както следва:

1. Група за постоянен и седмичен престой 24 деца
2. Група за дневен престой 16 деца

Регулирането на входа към институцията чрез прилагане на закона за закрила на детето се оказа действащ, но недостатъчно ефективен регулаторен механизъм за намаляване броя на настанените в институциите деца. Към настоящият момент в дома се отглеждат 19 деца,поради недостатъчно действащи други услуги като седмичен и дневен престой ,всички ползват постоянна грижа. За част от децата не съществува възможност за реинтеграция в биологичните им семейства поради прекъсната връзка с тях.Две от децата са настанени в Дома ,но не посещават училище,което ги поставя в ситуация на пълна неграмотност.Етапа на реформиране на институцията ще започне от този момент ,поради неясна визия на предходното ръководство на Дома за деца за бъдещо развитие на социални услуги за децата и техните семейства. При разширяване на обхвата на услугата”дневен престой” ще се отговори на потребността на общината семейства,които имат ограничен финансов ресурс да бъдат подкрепени чрез отглеждане на децата им в ДДЛРГ през деня.По този начин тази услуга ще отговори

на съвременното ни виждане за подкрепа на семейства в риск ,децата ще бъдат обгрижвани през деня ,а вечер ще се прибират в семейната си среда.

Сериозен проблем при постоянно пребиваващите деца е невъзможността на им да се реинтегрират в биологичните семейства, както и ограничените възможности за осиновяване поради напредналата им възраст и дълъг престой на територията на институцията. По този начин възможностите им за израстване в семейна или близка до семейната среда са силно ограничени. Проблемите на децата в тази целева група са:

- липса на връзка и приемственост между семейството и институцията,все още трудно се работи със семействата в ЦОП по реинтеграция и повишаване на родителския капацитет
- липса на мрежа за подкрепа на семействата им

Необходимо е реформиране на институцията и развитие в посока предоставяне на грижи в среда близка до семейната с по-малък брой деца в група. Ресурс за разрешение на проблема е и развитието на професионална приемна грижа,мобилна социална работа извън институцията и предоставянето на алтернативни и адекватни социални услуги ,съобразени с потребностите на целевата група, работа със семействата в общността ,интензивна работа по реинтеграция в партньорство с ЦОП.

Извод:

В община Долна баня делът на деца в риск е твърде висок и едновременно с това наличните социални услуги за деца и семейства в риск, предоставяни от различни доставчици остават твърде ограничени и не могат да отговорят на потребностите на хората в нужда. Работата по случаи с децата в дома, деца, претърпели насилие, просещи деца, семейства с проблеми и много други рискови групи поставя Отдела за закрила на детето (ОЗД), Полицията и редица други институции в трудна ситуация, в невъзможност за дълбочинна социална работа. В Дома има нужда от сериозна методическа и материална подкрепа при извършване на реформирането . Без подкрепата на общината тази реформа не може да бъде извършена.Предстой работа по изграждане на обстановка по- близка до домашната ,разпределение на пространствената организация на материалната база за група за постоянен и седмичен престой и група за дневен престой.

Всичко това налага реформиране на специализираната институция за деца и превръщането ѝ в институция максимално

приближена до семеен тип грижи за децата. Реформирането предвижда промяна в организацията на живот и дейности, центрирани към нуждите на децата, структуриране на групите според водещата услуга и организиране на дейностите в съответствие с живота в семейна среда. ДДЛРГ ще работи по нова методология на работа, основана на индивидуализиране, многообразие на услуги, екипна работа и работа в мрежа, всички центрирани към уважение и зачитане на достойнството на децата и семействата, към партньорство с тях и опора на техните ресурси, въвеждане на съвременни социално-педагогически подходи и техники. За целта ще се увеличи персонала на дома с необходимите специалисти, всички ще преминат през обучение,ще получават методическа подкрепа и супервизия

Глобална цел:

Подобряване качеството на живот на настанените деца и осигуряване на грижи в семейна или близка до семейната среда чрез развитие на алтернативни услуги за деца в ДДЛРГ “Констанца Ляпчева”.

Конкретната цел :

Да се реформира ДДЛРГ „Констанца Ляпчева”с оглед предлагане на индивидуализирани услуги на децата, настанени в тях и на техните семейства. Изграждане на нови пространства за две групи деца-постоянен и седмичен ,дневен престой.На последващ етап изграждане на социални услуги като ЦНСТ ,ЦДУ,наблюдавано жилище и др.

Подцели:

1. Включване на ДДЛРГ в мрежа от социални услуги
2. Подкрепа на децата да ползват повече услуги в общността
3. Партньорство на ДДЛРГ с ЦОП

Предоставяне на алтернативни услуги в общността в подкрепа на семействата

- Директна работа със семейството според оценка на нуждите и ресурсите на всяко семейство и привличането в обсъждането и приемането и реализирането на индивидуалния план на тяхното дете
- Семейни срещи –сформиране на дългосрочна група за взаимопомощ на родителите, чиито деца са в ДДЛРГ
- Подготовка на деца за приемно семейство

Обучение на персонала

- *Въвеждащо обучение на персонала* След конкретна оценка на нуждите на персонала от обучение във връзка с реализиране на новия модел на работа и мотивация на екипите за активно участие в обучението се предвижда серия от обучения както за специализирания екип, така и за помощния екип
- *Надграждащо обучение ,* в зависимост от спецификата на случаите – социално-педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства, психично развитие на детето и последици от институционализацията, социална групова работа; формиране на социални и житейски умения; умения за работа в екип ,др.
- *Супервизия и методическо консултиране* Освен обучения, предложението предвижда осигуряването на индивидуални и групови консултации на персонала, където всеки член на екипа ще може да представи случай или професионален проблем възникнал в хода на работата му. През целия период на работа всеки член на персонала, работещ директно с деца ще получава един път месечно индивидуална супервизия и ще има възможност да участва веднъж месечно в групова супервизия.
- *Продължаващо обучение и възможности за кариерно развитие* Екипа ще продължи да осигурява обучение, супервизия и професионално. Екипа ще прилага вътрешен стандарт за обучение на член от екипа, не по-малко от 40 часа годишно. Това обучение ще е във връзка със специализирането на всеки член на екипа в определена услуга и ще допринася за неговото развитие като професионалист.
- **Този План е приет с Решение №109 взето по Протокол №17/20.11.2012 година от редовно заседание на Общински съвет град Долна баня.**